

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--

2002 PUBLIC EXAMINATION

Lithuanian

Continuers Level

Section 2: Reading and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 1 hour and 15 minutes for Section 2.
2. Write all your answers to the questions in Section 2 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in LITHUANIAN.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet and on page 7.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Part A (Questions 6 and 7)
(20 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and/or specific aspects of texts, by, for example, comparing, contrasting, summarising, or evaluating, and convey the information accurately and appropriately.*
-

6. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Kryžių Kalnas — Vieta, Istorija ir Padavimai

Kryžių Kalnas randasi šalia Meškuičių kaimo, 16 kilometru nuo Šiaulių. Tą kalną galime matyti nuo Šiaulių-(Joniškio)-Rygos plento. Ši kalva yra per vidurį įlinkusi primenanti balną. Iš vienos pusės šį kalną juosia Kulpės upėlis.

Kryžių Kalnas yra senovės lietuvių pilies vieta. Pagal artimiausio vienkiemo vardą archeologai jį pavadino Jurgaičių piliakalniu.

Kryžių Kalnas, iš kitų šventų vietų, išsiskiria tuo kad čia nėra nei išpuoštos bažnyčios, nei stebuklingo paveikslo, nei kapų, nei šventojo kapas bet pristatyta daug kryžių, kurių daugumas yra mediniai. Yra daugybė padavimų ir pasakų, kurios mėgina paaiškinti kodėl žmonės čia statė kryžius.

Yra sakoma kad kalną per tris dienas ir tris naktis supylė senovės lietuvių kariai po mušio ant savo kritusių draugų kūnų. Iki krikščionybės laikų čia vaidilutės degino ir saugojo aukurą.

Dar sako, kad kalno vietoje buvusi bažnyčia, kurią per galingą audrą drauge su žmonėmis palaidojęs smėlis. Ankstų Velykų rytą gali pamatyti aplink kalną procesija einant . . .

Kitas padavimas sako kad pirmą kryžių pastatė nelaimingas tėvas. Jis budėdamas prie mirstančios dukters lovos, susapnavo šviesiai apsirengusią moterį, kuri jam liepė padaryti kryžių ir nunešti ant kalno. Tėvas nešė kryžių net 13 valandų bet jį grįžtant pasitiko pasveikusi dukra. Po to žmonės ėmė kalne kryžius statyti.

Istorija įrodo kad pirmieji kryžiai čia buvo statomi 1831 metais sukilime žuvusių sukiliečių artimųjų, kuriems carinė valdžia neleido deramai pagerbti jų giminaičių kapus. Kryžių ant šio kalno dar padaugėjo po 1863 metu sukilimo.

Kryžių Kalnas ypatingai įgijo reikšmės sovietų metais. Jis tapo anonimiško, bet stebinamai atkaklaus žmonių pasipriešinimo vieta prieš sovietų okupaciją. Buvo draudžiama įvažiuoti į rajoną; kelia į Kalną pastodavo milicija; daug kartų kryžius lygino buldozeriai — kasmet buvo sunaikinama po pusė tukstančio kryžių, bet žmonės vistiek statė kryžius. Oficialiai, Kryžių Kalnas neegistavo sovietiniais metais, bet nelegalios literatūros ir kitos medžiagos apie Kalną per tuos metus visada būdavo.

Source: Adapted from www.lcn.lt/paveldas2000_relig/all/b_1.htm

QUESTIONS

(a) Where is Kryžių Kalnas situated and what shape is it?

(2 marks)

(b) Explain how Kryžių Kalnas differs from other holy places.

(2 marks)

(c) According to legend, why did people continue to put crosses on the hill?

(2 marks)

(d) What is the explanation for the erection of the first crosses in 1831?

(2 marks)

(e) Why was Kryžių Kalnas important to Lithuanians during the Soviet era?

(2 marks)

7. Read the text and then answer in ENGLISH the question that follows.

Brošiūra — Kryžių Kalno Statistika

Kaip Kalnas Atrodo?

Jis yra ištisusis iš rytų į vakarus 60 metrų ilgio ir 40–50 metrų pločio ir per vidurį įlinkusi kalva.

Kuo Pasižymi Kalnas?

Tai maldininkų ir turistų lankomiausia vieta Lietuvoje. Po nepriklausomybės atkurimo kalnas tapo tautos tikėjimo ir vilties ženklas.

Ar Kalnas Yra Išgarsėjęs?

Kryžių Kalnas išgarsėjo visame pasaulyje, kai 1993 metais, rugsėjo 7 dieną, apsilankė Popiežius Jonas Paulius Antrasis. Jis labai buvo paveiktas kaip jis pamatė kryžių kuris buvo pastatytas meldžiant jam sveikatos po pasikėsimo 1981 į jo gyvybę. 1993 metais prieš popiežiaus vizitą, priešais kalną, buvo pastatyta koplyčia.

Ar Kitų Pastatų Ten Randasi?

1994 Popiežius Jonas Paulius paragino Pranciškonus pastatyti vienuolyną. Projecta sukūrė architektai italai Nunzo Rimando ir Fr Angelo Polesello, bei Šiaulietis A. Junka. 2000 metais liepos 7 dieną, buvo pašventintas Mažesniųjų brolių vienuolynas, kuris stovi 300 metrų nuo kalno. Čia randasi Šv. Kazimiero provincijos noviciatas.

Kas Kito Yra Planuojama Ten Statyti?

Greta pranciškonų vienuolyno yra planuojama įkurti Klaristų vienuolyną.

Koks Yra Kryžių Skaičius?

Pirma karta kryžius suskaičiavo archeologas L. Kšyvyckis 1900 metais, ir 'Žemaičių Senovėje' jis liudijo kad ten buvo 130 kryžių. Po dvejų metų jau buvo 155. Po Pirmo Pasaulinio karo, 1922 metais buvo 50 kryžių, o 1938 metais virš 400. Nuo 1961 iki 1975 metų, virš 6000 kryžių buvo sunaikinti Sovietų laikais. Kryžiai atstovavo jiems religinės ir tautybinės grąsinima. (Tačiau naktimis nuolat dygo kryžiai.) Po atgimimo kryžius skaičiavo entusiastai iš Šiaulių pedagoginio instituto. Jie rado 14 387 didėlius kryžius — 1112 buvo virš 3–4 metrų aukščio, 130 dar aukštesni. Dar buvo mažesnių kryžių, padėtu ar pakabintų ant kitų kryžių — apie 41 tukstančių!

Source: Adapted from www.lcn.lt/paveldas2000_relig/all/b_1_4htm

QUESTIONS

- (a) Why do you think Kryžių Kalnas is a popular tourist destination?

(2 marks)

(b) Why is 7 September 1993 significant?

(2 marks)

(c) Why were the crosses destroyed during Soviet times? How did the Lithuanian people react?

(2 marks)

(d) Referring to the text on page 2 and the text on page 4, compare and contrast the way Kryžių Kalnas has changed over the last century.

(4 marks)

Part B (Question 8)
(10 marks)

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of a text by identifying, analysing, and responding to information;*
- *convey information coherently (structure, sequence, accuracy and variety of vocabulary and sentence structure) and appropriately (relevance, use of conventions of the text type).*

8. Read the text and then answer in 150–200 words in LITHUANIAN the question on page 7.

A.B.C Darbo Agentūra ieško Jaunų Tarnautojų

Mes esame viena iš seniausių ir stambiausių darbo agentūrų Lietuvoje, turinti penkiuose užsienio kraštuose raštinės. Šios raštinės randasi Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Latvijoje ir Estijoje. Mūsų bendrovė ieško įvairių tarnautojų darbuotis viename ar kitame užsienio krašte.

Jei jūs esate jaunas/a, kvalifikuotas/a, sekretorius/ė, buhalteris/ė, klientų patarnavimo vadybininkas/ė ar telekomunikacijos/I.T. inžinierius/ė, tai prašome registruotis pas mus!

Reikalavimai ir Atsakomybės

Visi minėti darbai reikalauja:

- aukštąjį arba aukštesnysį išsilavinimo laipsnį (gimnazijos arba universiteto laipsnį)
- patirtį su kompiuteriais ir supratimą naudoti Internetą
- gerai mokėti kalbėti ir rašyti Lietuvių kalbą ir kitą užsienio kalbą
- sugebėjimą dirbti su klientais ir bendradarbiais
- sugebėjimą priimti atsakomybes ir sąžingumą
- vairuotojo pažymėjimą.

Mes siūlome:

- patrauklia algą atsižvelgiant į kvalifikacijas, sugebėjimus ir patirtį
- mokėti algą Lietuvos valiuta arba jūsų pasirinktos krašto valiuta
- profesinio ir karjeros tobulėjimo galimybes
- palankias darbo salygas
- persikraustymo išlaidas sumokėti.

Jei jūs ieškote darbo, tai registruokitės dabar! Siųskite savo gyvenimo aprašymą, pristatant jūsų kvalifikacijas, patirtį ir pridėdant jūsų mintis kodėl jūs norėtumėte darbuotis jūsų pasirinktame užsienio krašte.

Prašome pristatyti iki 2002 m. gruodžio m. 1 dieną.

Rašykite,

Direktoriui:
A.B.C Darbo Agentūra
Vilnius Paštas, 321
Vilnius 2000
Lietuva

You may make notes in this space.

(10 marks)

8